SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 3172

Warszawa, 17 września 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Przemysława Drabka.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Iwona Ewa Arent; (-) Barbara Bartuś; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Kamil Bortniczuk; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Kazimierz Bogusław Choma; (-) Dominika Chorosińska; (-) Tadeusz Chrzan; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Lidia Czechak; (-) Władysław Dajczak; (-) Bartłomiej Dorywalski; (-) Przemysław Drabek; (-) Jan Michał Dziedziczak; (-) Andrzej Gawron; (-) Piotr Gliński; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Mariusz Gosek; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Paweł Hreniak; (-) Michał Jach; (-) Norbert Jakub Kaczmarczyk; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Piotr Król; (-) Anna Krupka; (-) Marek Kuchciński; (-) Wioletta Maria Kulpa; (-) Maria Kurowska; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Joanna Lichocka; (-) Grzegorz Lorek; (-) Antoni Macierewicz; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Aleksander Mikołaj Mrówczyński; (-) Marcin Ociepa; (-) Anna Paluch; (-) Teresa Pamuła; (-) Marcin Porzucek; (-) Urszula Rusecka; (-) Jarosław Sellin; (-) Krzysztof Sobolewski; (-) Marek Suski; (-) Paweł Szrot; (-) Stanisław Szwed; (-) Jacek Świat; (-) Piotr Uruski; (-) Jan Warzecha; (-) Marek Wesoły; (-) Patryk Wicher; (-) Jarosław Wiesław Wieczorek; (-) Agnieszka Wojciechowska van Heukelom; (-) Agata Wojtyszek; (-) Grzegorz Woźniak; (-) Tomasz Zieliński.

Projekt

U S T A W A

z dnia …

o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska

Art. 1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 115a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją instalacji lub systemów nagłaśniających dotyczących kultu religijnego, dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, kolei linowych, portów oraz lotnisk lub z działalnością osoby fizycznej niebędącej przedsiębiorcą, decyzji, o której mowa w ust. 1, nie wydaje się.”;

2) w art. 156 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w związku z praktykowaniem kultu religijnego, do okazjonalnych uroczystości, imprez sportowych, handlowych, rozrywkowych i innych legalnych zgromadzeń, a także podawania do publicznej wiadomości informacji i komunikatów służących bezpieczeństwu publicznemu.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Problematyka emisji hałasu i jego ewentualnej uciążliwości w oparciu o Prawo ochrony środowiska, pojawia się wtedy, gdy osoby mieszkające w otoczeniu podmiotu generującego jakikolwiek hałas zaczynają składać skargi do stosownych urzędów i organów państwowych. Dotyczy to wielu podmiotów zarówno m.in. typowych zakładów pracy, tras komunikacyjnych czy coraz częściej parafii.

W przypadku parafii, po złożeniu przez osoby, którym przeszkadza hałas skargi do wydziału Ochrony Środowiska urzędu miasta i wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska rusza procedura, która często prowadzi do naruszania swobody kultu religijnego.

Patrząc właśnie na całość zagadnienia można zauważyć, że dochodzi do konfliktu prawnego pomiędzy gwarantowaną Konstytucją RP swobodą wyznań i związanym z tym kultem religijnym a Prawem ochrony środowiska dotyczącym jednostki osobowej. Analizując dostępne wyroki sądowe różnych instancji, łącznie z NSA, można stwierdzić, że wyroki w takich sprawach zależą od składu sędziowskiego i osobistej oceny danej sytuacji. Wyroki potrafią być całkowicie rozbieżne w oparciu o interpretacje tych samych aktów prawnych.

Podstawą tego konfliktu jest to, że w myśl Prawa ochrony środowiska parafia jest zakładem, a dzwony, zegary czy kuranty są instalacją. Należy tu podkreślić istotny fakt. Emisja hałasu przez typowy zakład może trwać nawet przez kilkanaście godzin pracy w trybie zmianowym, a dla parafii jest to łącznie przy niedzieli czy święcie lub uroczystości kilkadziesiąt minut.

Kolejna trudna do zaakceptowania sytuacja jest związana z tłem akustycznym czyli tym co słychać w tle bijących dzwonów. Bardzo często jest to np. intensywny ruch uliczny przekraczający normy hałasu wymagane od parafii. Dochodzi do kuriozalnych sytuacji gdy kościelne dzwony powinny bić ciszej niż ciągły hałas z ulicy.

Parafie podejmują wiele różnych działań w temacie hałasu. Są to zarówno kosztowne inwestycje jak i ograniczenia w użytkowaniu dzwonów. Rezygnują z dzwonienia pogrzebowego, ograniczają dzwonienie przy odprowadzaniu zmarłego na cmentarz czy też porannego i wieczornego dzwonienia na Anioł Pański, ograniczają dzwonienie przed Mszą

Świętą oraz wyłączają poszczególne dzwony z użytkowania. Pomimo tak drastycznych ograniczeń spełnienie dopuszczalnych norm jest niemożliwe, a tym samym mamy do czynienia z ograniczeniem swobody wyznań i kultu religijnego gwarantowanych Konstytucją RP.

Zagadnienia związane z akustycznym oddziaływaniem ma środowisko dźwięków emitowanych przez instalacje lub urządzenia nagłaśniające regulują art. 115a i art. 156 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 r. poz. 647). Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 156 ust. 1 ww. ustawy zabrania się używania instalacji lub urządzeń nagłaśniających na publicznie dostępnych terenach miast, terenach zabudowanych oraz na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe.

Definicja instalacji znajduje się w art. 3 pkt 6 przedmiotowej ustawy. Przez instalację rozumie się:

a) *stacjonarne urządzenie techniczne,*
b) *zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu,*
c) *budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami,*

których eksploatacja może spowodować emisję;

Powszechnie przyjmuje się, że instalacjami w rozumieniu ustawy są m.in. dzwony kościelne (tradycyjne- uruchamiane ręcznie lub mechanicznie, a także elektroniczne). Brak jest orzecznictwa dotyczącego kurantów lub publicznie dostępnych instrumentów muzycznych.
Zgodnie z art. 156 ust. 2 przepisu ust. 1 nie stosuje się do: *okazjonalnych uroczystości oraz uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym, imprez sportowych, handlowych, rozrywkowych i innych legalnych zgromadzeń, a także podawania do publicznej wiadomości informacji i komunikatów służących bezpieczeństwu publicznemu.*

W obecnym kształcie art. 156 ust. 1 ww. ustawy określa, wynikający bezpośrednio z mocy prawa, generalny zakaz używania instalacji i urządzeń nagłaśniających w miejscach publicznych, który nie wymaga indywidualizacji w formie decyzji administracyjnej, z wyjątkami wynikającymi z postanowień art. 156 ust. 2.

Zakaz ustanowiony w art. 156 ust. 1 ma charakter powszechny w sensie podmiotowym i przedmiotowym, dotyczy każdego podmiotu używającego wskazanych urządzeń na terenach

określonych w przepisie oraz wszelkiego typu instalacji czy urządzeń nagłaśniających. Za tego rodzaju instalacje czy urządzenia należałoby uznać takie, których celem jest przekazywanie dźwięku z zamiarem dotarcia tym dźwiękiem do wszystkich podmiotów objętych zasięgiem rozprzestrzeniania dźwięku z danej instalacji czy urządzenia.

Zgodnie z art. 115a ust. 1 zdanie pierwsze ustawy Prawo ochrony środowiska w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych lub pomiarów podmiotu obowiązanego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Z kolei ust. 2 przywoływanego artykułu wskazuje, że jeżeli hałas powstaje w związku z *eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, kolei linowych, portów oraz lotnisk lub z działalnością osoby fizycznej niebędącej przedsiębiorcą, decyzji, o której mowa w ust. 1, nie wydaje się.* Istotne jest, iż parafia jako podmiot posiadający tytuł prawny do terenu, na którym prowadzi instalacje jest zakładem w rozumieniu art. 3 pkt 48 ustawy.

Art. 156 ust. 2 nie wprowadza możliwości korzystania z instalacji i urządzeń nagłaśniających do m.in. okazjonalnych uroczystości oraz uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym niezależnie od poziomu emitowanego hałasu. Innymi słowy art. 156 ust. 2 ustawy nie jest wyjątkiem od stosowania art. 115a ust. 1 ustawy. Dodatkowo, codzienne wykorzystywanie urządzeń nagłaśniających w celu odtwarzania dźwięku dzwonów kościelnych, pieśni czy melodii, a także na rzecz nagłaśniania nabożeństw na zewnątrz kościołów - nie zalicza się do okazjonalnych uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym.

Zatem w obecnym stanie prawnym dzwon kościelny może emitować hałas związany z wykonywaniem uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym, jednakże w granicach dozwolonego poziomu emitowania dźwięku. Podkreślenia przy tym wymaga, że wyjątek ten nie odnosi się do „ kultu" religijnego", ale do uroczystości i imprez" z kultem związanych. W razie ustalenia, że poziom emisji przekracza dozwolony poziom hałasu organ musi wydać decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu, jeśli mamy do czynienia z zakładem.

W związku ze skargami dotyczącymi emitowania hałasu przez parafię proponujemy zmiany legislacyjne w art. 115a i art. 156 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony

środowiska. W art. 115a ust. 2 do wyjątków, przy których nie wydaje się decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu będą zaliczone systemy nagłaśniające dotyczące kultu religijnego. Z kolei w art. 156 ww. ustawy do wyjątków do ogólnej zasady zakazu używania instalacji lub urządzeń nagłaśniających na publicznie dostępnych terenach miast, terenach zabudowanych oraz na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe zaliczone będzie „praktykowanie kultu religijnego", które jest pojęciem szerszym niż obecnie zapisany w art. 156 ust. 2 „kult religijny".

Dzwony kościelne od wieków odgrywają ważną rolę w życiu religijnym i społecznym. Pierwsze znane użycie dzwonów w kontekście religijnym miało miejsce w IV wieku, kiedy to zaczęto wykorzystywać je w klasztorach do zwoływania mnichów na modlitwy. Praktyka ta rozszerzyła się na kościoły parafialne w VI wieku. Dzwony służyły nie tylko do wzywania wiernych na nabożeństwa, ale także do ogłaszania ważnych wydarzeń, informowania o pożarach, wojnach oraz oznajmiania upływu czasu. W średniowieczu dzwony były integralną częścią codziennego życia. Były one konsekrowane i traktowane jako święte przedmioty, których dźwięk miał odstraszać zło, chronić przed burzami i innymi klęskami żywiołowymi. Dzwony były odlewane z wielką starannością i często zdobione inskrypcjami oraz symbolami religijnymi. W czasach nowożytnych dzwony kościelne nadal pełniły wiele funkcji. Oprócz religijnych wezwań, ich dźwięk oznajmiał narodziny, śluby i śmierci w społecznościach. Dzwony były używane do ogłaszania ważnych decyzji królewskich, a także do sygnalizowania zagrożeń, takich jak pożary czy najazdy. W czasie wojen ich dźwięk mobilizował ludność do obrony lub informował o zbliżających się wojskach. Również dzisiaj dzwony kościelne mają znaczenie. Chociaż technologia zmieniła sposób, w jaki komunikujemy się i mierzymy czas, dzwony wciąż pełnią ważną rolę w życiu religijnym wielu wspólnot. Wciąż używa się ich do zwoływania na modlitwy, ale także do upamiętnienia ważnych wydarzeń historycznych czy społecznych.

Dzwony kościelne są nie tylko narzędziami komunikacji, ale również symbolami jedności i tradycji. Ich dźwięk przypomina o ciągłości historii i łączności z przeszłością, odgrywając rolę w zachowaniu tożsamości religijnej i kulturowej.

W Polsce obserwujemy sytuację, gdzie dzwony kościołów katolickich są coraz częściej uciszane na skutek skarg mieszkańców i administracyjnych decyzji. Przykłady takich

przypadków można znaleźć w Bytomiu-Miechowicach, Bielsku- Białej czy Gliwicach, gdzie władze nakazały wyłączenie dzwonów z powodu przekraczania norm hałasu.

W tym samym czasie w wielu krajach europejskich, jak Niemcy, czy Francja, coraz częściej słyszy się nawoływania muezzinów z meczetów, które wzywają muzułmanów do modlitwy pięć razy dziennie. W niektórych miastach takie wezwania są już stałym elementem pejzażu dźwiękowego, co odzwierciedla zmieniający się krajobraz religijny Europy[1].

Również w Polsce możemy mieć do czynienia z napływem migrantów z krajów gdzie religią dominującą jest islam. Oczywiście istotna jest zgodna koegzystencja ludzi o różnych wyznaniach, jednak do dziś w wielu krajach islamskich jedynym dozwolonym publicznie dźwiękiem jest ten dochodzący z minaretów, całkowicie zaś zakazany jest ten z chrześcijańskich świątyń, którym nie wolno mieć nawet wieży.

Projektowane zmiany w przepisach nie precyzują o jaki kult religijny chodzi, nie pojawi się tu więc jakakolwiek dyskryminacja, jednak z uwagi na fakt, że Polska jest krajem ugruntowanym na fundamencie chrześcijaństwa można założyć, że dźwięk kościelnych dzwonów będzie symbolem jej chrześcijańskich korzeni, historii i wartości.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

[1] https://wakcji24.pl/kosciol-ma-byc-cicho/

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Przemysław Drabek

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Problematyka emisji hałasu i jego ewentualnej uciążliwości w oparciu o Prawo ochrony środowiska, pojawia się wtedy, gdy osoby mieszkające w otoczeniu podmiotu generującego jakikolwiek hałas zaczynają składać skargi do stosownych urzędów i organów państwowych. Dotyczy to wielu podmiotów zarówno m.in. typowych zakładów pracy, tras komunikacyjnych ale coraz częściej parafii. Patrząc na zagadnienie można zauważyć, że dochodzi do konfliktu prawnego pomiędzy gwarantowaną Konstytucją RP swobodą wyznań i związanym z tym kultem religijnym, a Prawem Ochrony środowiska dotyczącym jednostki osobowej. Analizując dostępne wyroki sądowe różnych instancji, łącznie z NSA, można stwierdzić, że wyroki w takich sprawach zależą od składu sędziowskiego i osobistej oceny danej sytuacji. Wyroki potrafią być całkowicie rozbieżne w oparciu o interpretacje tych samych aktów prawnych. W związku ze skargami dotyczącymi emitowania hałasu przez parafię proponujemy zmiany legislacyjne w art. 115a i art. 156 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W art. 115a ust. 2 do wyjątków, przy których nie wydaje się decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu będą zaliczone systemy nagłaśniające dotyczące kultu religijnego. Z kolei w art. 156 ww. ustawy do wyjątków do ogólnej zasady zakazu używania instalacji lub urządzeń nagłaśniających na publicznie dostępnych terenach miast, terenach zabudowanych oraz na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe zaliczone będzie „praktykowanie kultu religijnego”, które jest pojęciem szerszym niż obecnie zapisany w art. 156 ust. 2 „kult religijny”. Brak zmiany stanu obecnego będzie skutkować dużymi rozbieżnościami w zakresie dopuszczalności korzystania z kościelnych dzwonów, w zależności od społecznej akceptacji czy oceny sądów. Będzie to oparte o poczucie społecznej nierówności.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- Tak

Rozważano zmianę art. 3 pkt 6 ustawy Prawo ochrony środowiska poprzez modyfikacje definicji instalacji i wprowadzenie do niej wyjątku w postaci dzwonów, kurantów, publicznie dostępnych instrumentów muzycznych oraz zegarów umieszczonych na budynkach i budowlach. Rozważano również zmianę art. 3 pkt 48 ustawy o POŚ i zmianę pojęcia „zakładu" poprzez wprowadzenie do niej wyjątków.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

a) Projekt ustawy jest spójny z dotychczasowymi regulacjami. Bazuje na obowiązującym porządku prawnym.
b) Projekt jest zgodny z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw, rozwiązuje konflikt prawny między gwarantowaną Konstytucją swobodą wyznań i związanym z tym kultem religijnym, a Prawem ochrony środowiska dotyczącym jednostki osobowej.
c) Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.
d) Termin wejścia w życie ustawy jest zgodny z ustawą o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.
e) Z uwagi na konstrukcję zmienianych przepisów projektodawcy nie zaproponowali przepisu przejściowego, gdyż swoboda w zakresie korzystania z dzwonów kościelnych obejmie wszystkie parafie, również te, które wyrokami sądów zostały zobowiązane do niekorzystania z nich.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Skutkiem społecznym projektowanych rozwiązań może być społeczny opór właścicieli nieruchomości zlokalizowanych w pobliżu obiektów kultu, w których wykorzystywane są dzwony. W kontrze do tych właścicieli czy po prostu mieszkańców przykościelnych terenów będą parafianie, dla których dźwięk kościelnych dzwonów przypomina im o ich wierze, jest symbolem wyznawanych wartości a także informacją o wydarzeniach (np. pogrzeb) czy upływającego czasu.
W Polsce funkcjonuje ponad 10 tys. parafii samego tylko Kościoła Katolickiego. Można więc szacować, że społeczny ewentualny spór dotyczący dzwonów będzie dotyczył maksymalnie nieco ponad tej liczby i będzie miał głównie miejsce w pierwszym okresie funkcjonowania nowych przepisów.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

W Polsce funkcjonuje ponad 10 tys. parafii samego tylko Kościoła Katolickiego. Można więc szacować, że skutki gospodarcze w zakresie dzwonów będą dotyczyły maksymalnie nieco ponad tej liczby przypadków i będzie miało to miejsce w pierwszym okresie funkcjonowania nowych przepisów.

Skutki te mogą polegać na spadku wartości nieruchomości zlokalizowanych w pobliżu kościołów, jednak nie jest to założenie pewne, gdyż to, co jednej osobie przeszkadza i nie pozwala funkcjonować, dla innej może stanowić atrakcję i jedynie wyznaczać rutynę upływającego dnia- dzieje się tak np. przy nabywaniu nieruchomości zlokalizowanych w pobliżu ruchliwych ulic, ale jednak z dobrą komunikacją i ogólną infrastrukturą.

Projekt nie wpływa na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (MŚP).

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Skutki finansowe mogą polegać na spadku wartości nieruchomości zlokalizowanych w pobliżu kościołów, jednak nie jest to założenie pewne, gdyż to, co jednej osobie przeszkadza i nie pozwala funkcjonować, dla innej może stanowić atrakcję i jedynie wyznaczać rutynę upływającego dnia- dzieje się tak np. przy nabywaniu nieruchomości zlokalizowanych w pobliżu ruchliwych ulic, ale jednak z dobrą komunikacją i ogólną infrastrukturą. Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Nie dotyczy

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

- Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

- Nie

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
KANCELARIA SEJMU
BIURO EKSPERTYZ I OCENY SKUTKÓW REGULACJI

Warszawa, 28 września 2026 r.

BEOS-WPEiM-2296/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.305.9.2026
Data wpływu 29.09.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Przemysław Drabek)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2026 r. poz. 573, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie przewidziane są zmiany ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[1] (dalej: Poś). Zmiana w art. 115a ust. 2 Poś polega na rozszerzenie katalogu przypadków, w których nie wydaje się decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, o hałas powstający w związku z eksploatacją instalacji lub systemów nagłaśniających dotyczących kultu religijnego. Zmiana w art. 156 ust. 2 Poś polega na zastąpieniu dotychczasowego wyjątku od ustawowego zakazu używania instalacji lub urządzeń nagłaśniających na określonych terenach dotyczącego „uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym" określeniem „praktykowania kultu religijnego".

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Z uwagi na przedmiot projektu należy przywołać dyrektywę 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku[2]. Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2002/49/WE ma ona na celu zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, w tym jego dokuczliwości, na podstawie ustalonych priorytetów. W motywie 8 preambuły do tej dyrektywy wskazano, że niezbędne jest

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 647, ze zm.
[2] Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002, s. 12, ze zm.

ustanowienie wspólnych metod oceny „hałasu w środowisku" i definicji „wartości granicznych" w kategoriach zharmonizowanych wskaźników, służących ustalaniu poziomu hałasu, zaś konkretne wielkości poszczególnych wartości granicznych ustalą państwa członkowskie, uwzględniając między innymi potrzebę stosowania zasady prewencji dla zachowania obszarów ciszy w aglomeracjach. Dyrektywa 2002/49/WE nakłada na państwa członkowskie obowiązek wyznaczenia, na odpowiednich poziomach, właściwych władz i organów odpowiedzialnych za wdrożenie dyrektywy, w szczególności władz odpowiedzialnych za sporządzanie i, gdzie stosowne, odpowiednio, zatwierdzanie map hałasu i planów działań dla aglomeracji, głównych dróg, głównych linii kolejowych i głównych lotnisk oraz gromadzenie map hałasu i planów działań (art. 4). Z dyrektywy 2002/49/WE wynika ponadto obowiązek stosowania jednolitych wskaźników hałasu (art. 5) oraz metod oceny (art. 6). W dyrektywie 2002/49/WE przewidziany jest także obowiązek państw członkowskich udostępniania społeczeństwu sporządzonych map hałasu oraz planów działania (art. 9).

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Dyrektywa 2002/49/WE została wdrożona do polskiego systemu prawa w Poś. Rozwiązanie przewidziane w projekcie nie naruszają postanowień tej dyrektywy. Proponowane przepisy należy uznać za niesprzeczne z dyrektywą 2002/49/WE.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:
Wojciech Miller
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
BIURO EKSPERTYZ I OCENY SKUTKÓW REGULACJI

Warszawa, 28 września 2026 r.

BEOS-WPEiM-2297/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.305.10.2026
Data wpływu 29.09.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Przemysław Drabek) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

W projekcie przewidziane są zmiany ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[1] (dalej: Poś). Zmiana w art. 115a ust. 2 Poś polega na rozszerzenie katalogu przypadków, w których nie wydaje się decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, o hałas powstający w związku z eksploatacją instalacji lub systemów nagłaśniających dotyczących kultu religijnego. Zmiana w art. 156 ust. 2 Poś polega na zastąpieniu dotychczasowego wyjątku od ustawowego zakazu używania instalacji lub urządzeń nagłaśniających na określonych terenach dotyczącego „uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym" określeniem „praktykowania kultu religijnego". Projekt ustawy nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy **nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:
Wojciech Miller
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 647, ze zm.